

OCR

Oxford Cambridge and RSA

Monday 20 June 2016 – Afternoon

A2 GCE GUJARATI

F884/01 Listening, Reading and Writing 2

SPECIAL SHEET

Duration: 2 hours 45 minutes

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- This Special Sheet is for use with Section B and Section C.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- This document consists of **8** pages. Any blank pages are indicated.

INSTRUCTION TO EXAMS OFFICER/INVIGILATOR

- Do not send this insert for marking; it should be retained in the centre or recycled.
Please contact OCR Copyright should you wish to reuse this document.

SECTION B – Reading and Writing

સવાલ ૩ થી ૭

સવાલ ૩ થી ૭માં બધા જ સવાલો એક જ લેખ “ભારતમાં સ્ત્રી સમાનતા” પર આધારિત છે.

નીચેનો લેખ વાંચો.

તમારું કામ સહેલું કરવા માટે નીચેના લેખની નકલ ‘ઇન્સર્ટ શીટ’ પર આપી છે.

ભારતમાં સ્ત્રી સમાનતા

- ૧ ભારતની સંસ્કૃતિમાં સ્ત્રીને મહાશક્તિ તરીકે પૂજવામાં આવે છે. ભારતનો ઇતિહાસ સાક્ષી પૂરે છે કે પુરાણ કાળમાં સ્ત્રીને પુરુષની જેમ બધી જ વિદ્યાઓમાં પારંગત કરવામાં આવતી. ભારતના બંધારણમાં પણ સ્ત્રીને પુરુષ સમાન હક્કો આપવામાં આવ્યા છે. અત્યારે મોટા ભાગનાં માતાપિતા દિકરાને કદાચ વધારે શિક્ષણ આપતાં હશે, તેમ છતાં, દીકરીને પણ તેઓ યોગ્ય રીતે ભણાવે છે અને ઉચિત છૂટ આપે છે. દીકરી વહાલનો દરિયો બનીને કુટુંબીજનોના જીવનને ભર્યું ભર્યું રાખે છે.
- ૨ દરેક માબાપ ઉંમરલાયક દીકરીને સારે ઠેકાણે પરણાવવાની આશા સેવે છે. ક્યારેક આ ‘સારું ઠેકાણું’ સ્વર્ગ સમાન નીવડે છે, પણ ક્યારેક પહેલાં સંસ્કારી લાગતો મૂરતિયો અને તેના કુટુંબીજનો પછીથી મુશ્કેલીઓ ઊભી કરે છે. લગ્ન સમયે કન્યા પક્ષને પોસાય નહિ તેટલું દહેજ માંગે છે અને લગ્ન પછી ભણેલીગણેલી વહુની સ્વતંત્રતા પર કાપ મૂકે છે.
- ૩ ઘણી વખત પતિ અને ઘરનો બીજો પુરુષવર્ગ પારકી દીકરીને માન અને પ્રેમ આપે છે પણ સાસુ અને નણંદ નવી વહુને પજવવામાં પાછું વળીને જોતાં નથી. ઘરના કામનો બધો બોજ નવી વહુ પર ઢોળી દે છે, વાતવાતમાં તેને અને તેના પિયરને મેણાં મારે છે અને નાની નાની બાબતે તેના પતિ પાસે તેની ફરિયાદ કરે છે. આમ સ્ત્રી જ સ્ત્રીની દુશ્મન બને છે.
- ૪ ભારતમાં ‘બેટી બચાઓ’ની ઝૂંબેશ ચાલી રહી હોવાં છતાં સ્ત્રીભૂણ (female foetus) ધરાવતી કેટલીયે ગર્ભવતી સ્ત્રીઓને કુટુંબીજનો ગર્ભપાત (abortion) કરાવવા મજબૂર કરે છે. કાયદા પ્રમાણે આ ગર્ભપાત એક ગુનો ગણાય છે પણ લાલચુ ડોક્ટરો મોં માગ્યા પૈસા લઈને ખાનગી રીતે આ કલંકભર્યું કાર્ય કરી આપે છે. સ્ત્રી જો સામે થાય તો તેને પિયરનો રસ્તો દેખાડે છે અથવા તેના પર અત્યાચાર ગુજારે છે. સ્ત્રીભૂણની હત્યાને કારણે ભારતના રાજ્યોમાં અત્યારે પુરુષ કરતાં સ્ત્રીની સંખ્યા સરેરાશ ઘટતી ગઈ છે. દિલ્હીમાં તબીબી વિદ્યાર્થીની પર થયેલા બળાત્કાર અને એ બાબતની પોલિસની નિષ્ઠિયતા વિશે જે ઊંડાપોંહ જાગ્યો તેમાં કેટલાય પુરુષોએ પણ સાથ આપ્યો એ પ્રસંશનીય છે. ભારતના લોકો સ્ત્રીને પ્રધાનપદે પણ બેસાડી શકે છે અને સમાજમાં તેને સાવ ગૌણ પણ ગણી શકે છે. ભારતની એક એક સ્ત્રી સ્વતંત્રતાથી રહી શકશે ત્યારે જ ભારતને સાચી આઝાદી સાંપડી છે એમ કહી શકાશે.

સવાલ ૮ થી ૧૧

સવાલ ૮ થી ૧૧માં બધા જ સવાલો એક જ લેખ “યુ.કે.ના ગૃહજીવનમાં ટેકનોલોજી” પર આધારિત છે. નીચે આપેલો લેખ વાંચો.

તમારું કામ સહેલું કરવા માટે નીચેના લેખની નકલ ‘ઇન્સર્ટ શીટ’ પર આપી છે.

યુ.કે.ના ગૃહજીવનમાં ટેકનોલોજી

- ૧ યુ.કે.માં રહેતા ગુજરાતીઓમાંથી મોટા ભાગના ગુજરાતીઓ લગભગ પચાસેક વર્ષથી અહીં સ્થાયી થયેલા છે. ભારતમાં કે આફ્રિકામાં તેઓ ઘરનાં સઘળાં કામ હાથ મહેનત કરીને કરતા અથવા નોકરો પાસે કરાવતા. આ દેશમાં આવીને તેમને નોકર રાખવાનું પોસાય તેમ ન હતું પણ અહીંના કેટલીયે જાતના યંત્રો અને સાધનોએ તેમના કામને સહેલું કર્યું.
- ૨ પહેલાંના વખતમાં જ્યારે ઘરને વાળીઝૂડીને સાફ રાખવા સાવરણી વપરાતી ત્યારે કેટલીક રજ ઊડીને રાચરચીલાં પર છવાઈ જતી. બધો જ કચરો ચૂસી લેતા વેક્યૂમ યંત્રએ સાવરણીની જગ્યા લઈ લીધી પછી આ સમસ્યા ટળી ગઈ.
- ૩ ઘરના બેઠકખંડમાં આવેલી મહત્ત્વની વસ્તુ તે ટેલિવિઝન. વર્ષો પહેલાં તેમાં દિવસના અમુક કલાક જ કાર્યક્રમો આવતા પણ હવે તો ચોવીસે કલાક ચાલતું અને કેટલીયે ચેનલો જોવાની સગવડ આપતું ટેલિવિઝન દરેક માટે એક આવશ્યક અંગ બની ગયું છે.
- ૪ રસોડામાં તો યંત્રોએ તેમનું રાજ સ્થાપ્યું છે. કોલસાના ધુમાડાને કારણે આંખને આંસુથી નવડાવતી સગડીને બદલે યાંપ દબાવતાંની સાથે અગ્નિ આપતો ચૂલો રસોઈ કરનારનો પ્રિય સાથી બન્યો. લોકો ઓવનમાં બનાવેલાં કેક, બિસ્કિટ જેવાં અનેક પકવાન નાસ્તામાં પીરસવાં લાગ્યાં. ગાજર કોબીનું કચુંબર બનાવવું છે? ચોપરમાં તે ચપટી વગાડતામાં તૈયાર. કોથમીર-મરચાંની ચટણીનું પણ એવું જ. ખાંડણી – દસ્તો જાણે ભૂતકાળ બની ગયા.
- ૫ આજની ગુજરાતી ગૃહિણી દિવસભર સંતાનો અને પતિદેવ માટે દોડધામ કરતી હોય એટલે તેના કામને સહેલું અને ઝડપી કરતાં યંત્રોને તે આવકારે છે. તેમ છતાં, કોલસાની સગડીમાં શેકેલાં રીંગણાનો સ્વાદ વીજળીથી ચાલતા ઓવનમાં શેકેલાં રીંગણાં કરતાં તેને ચડિયાતો લાગે છે. વીજળીથી ચાલતા મિક્સરમાં બનાવેલી ચટણી ક્યારેય ખાંડણીમાં ખાંડેલી ચટણીની તોલે આવે ખરી? આજકાલ ગૃહિણીઓ સ્થૂળતા અને પગના દુખાવાની ફરિયાદ કરે છે એ પણ આ યંત્રોના વપરાશને કારણે જ તો. હાથે કપડાં ધોવાં-નીચોવવાંમાં શરીરને જેટલી કસરત મળતી તેટલી કસરત કંઈ કપડાં ધોવાનું યંત્ર વાપરવાથી ન મળે. નીચે બેસીને સગડી પર રસોઈ કરવામાં જે ઊઠબેસ થતી તે પગમાં જોમ પૂરતી, જ્યારે ઊભા રહીને ચૂલા પર રસોઈ કરવાથી પગને કેટલો માર પડે. વળી યંત્રો ચલાવવા વીજળીનો વ્યય થાય છે અને લગભગ બધાં જ યંત્રો વાતાવરણમાં અવાજનું પ્રદૂષણ વધારે છે. તો પછી થોડીક હાથ મહેનત કરીને પર્યાવરણના મિત્ર શા માટે ન બનીએ?

SECTION C – Writing

નીચેના સવાલોમાંથી એક ચૂંટો. ગુજરાતીમાં એક નિબંધ લખો. તમારે ઓછામાં ઓછા ૨૫૦ શબ્દો લખવા જોઈએ. તમે ૪૦૦થી વધારે શબ્દો ન લખો તેવી ભલામણ અમે કરીએ છીએ.

તમારા નિબંધમાં કોઈ પણ દેશમાં વસેલા ગુજરાતી ભાષા બોલતા સમાજને લગતા દાખલા અને માહિતીનો સમાવેશ થવો જોઈએ.

સવાલો ખાસ પાના પર પણ છાપેલા છે.

સવાલ ૧૨ સમાજ: કાયદો અને સુરક્ષા

“લોકોના જીવનમાં તણાવ અને અસંતોષ વધે છે ત્યારે તેઓ સરકાર સામે બળવો કરે છે.”

તમે આ નિવેદન સાથે સહમત થાઓ છો? દાખલા તરીકે, વધતી જતી મોંઘવારી, બેકારી, વગેરે વિશે વાત કરીને તમારા અભિપ્રાયોનું સમર્થન કરો.

તમારા લખાણમાં ગુજરાતી બોલતા સમાજને સંબંધિત મુદ્દાઓનો સમાવેશ કરવાનું યાદ રાખો.

સવાલ ૧૩ સમાજ: એકતા અને અલગતા

તમારા સમાજ માટે એક લેખ લખો. તમારા લેખમાં સમજાવો કે ગુજરાતી લોકો માટે ખાસ સગવડોવાળાં વૃદ્ધાશ્રમો ખોલવાની જરૂર છે અને તેમ કરવાથી કુટુંબની કઈ કઈ ચિંતાઓ અને મુશ્કેલીઓને દૂર કરી શકાશે.

સવાલ ૧૪ પર્યાવરણ: પ્રદૂષણ

“ગુજરાતી લોકોમાં પ્રદૂષણ વિશે સમજ હોવાં છતાં તેઓ તે બાબતે બેદરકાર રહે છે.”

તમે આ નિવેદન સાથે સહમત થાઓ છો? ગુજરાતી સમાજમાં થતા, દાખલા તરીકે, જમીન, પાણી અને અવાજના પ્રદૂષણ સંબંધી લખીને તમારા અભિપ્રાયોનું સમર્થન કરો.

સવાલ ૧૫ પર્યાવરણ: ઊર્જા વ્યવસ્થા

તમારી નિશાળના સામયિક માટે ‘ઊર્જા - બગાડ ઘટાડો અને બચાવ કરો’ એ વિષય પર લેખ લખો. લેખમાં, ગુજરાતી લોકો ઘરમાં કઈ કઈ રીતે ઊર્જાનો બગાડ ઘટાડી શકે એ વિશે સૂચનો આપો અને આમ કરવાથી થતા ફાયદાઓ સમજાવો.

સવાલ ૧૬ વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી: તબીબી વિજ્ઞાનનો વિકાસ

“મોટા ભાગના ગુજરાતી દર્દીઓ યુ.કે.ની નેશનલ હેલ્થ હોસ્પિટલોની સગવડો અને તેમને મળતી સારવારને વખાણે છે.”

તમે આ નિવેદન સાથે સહમત થાઓ છો? ગુજરાતી લોકોની ભાષા, તેમની ખાવાની ટેવો, તેમની માંગણીઓ અને તેમના સ્વભાવને ધ્યાનમાં રાખીને તમારા અભિપ્રાયોનું સમર્થન કરો.”

સવાલ ૧૭ વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી: ટેકનોલોજીનો વિકાસ

“ઇન્ટરનેટના સામાજિક નેટવર્ક” - એ વિષય પર તમે તમારી નિશાળના વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ રજૂ કરવાનું ભાષણ તૈયાર કરી રહ્યા છો. તમારા ભાષણમાં તમે ફેઇસ બુક, ટ્વિટર અને બીજા સામાજિક માધ્યમોનો ઉલ્લેખ કરીને, ગુજરાતી સમાજ માટે તેમના લાભો અને ગેરલાભો સમજાવો. વિદ્યાર્થીઓએ કઈ કઈ બાબતે સાવચેત રહેવું જોઈએ તે કહો.

સવાલ ૧૮ સંસ્કૃતિ: સાહિત્ય અને કળા

“ગુજરાતમાં જ્યાં જ્યાં નજર કરો ત્યાં ત્યાં કળા અને કારીગરી ઊભરાતાં દેખાશે.”

કળા અને કારીગરી ગુજરાતી બોલતા સમાજના જીવનમાં કેટલે અંશે મહત્ત્વનાં છે? ખાસ દાખલાઓનો નિર્દેશ કરીને તમારા અભિપ્રાયોનું સમર્થન કરો.

સવાલ ૧૯ સંસ્કૃતિ: રાજકારણ

ભારતના એક સામયિક માટે એક લેખ લખો. લેખમાં આઝાદી પછી ભારતમાં જે વિકાસ થયો છે તે વિશે લખો. ભારત શા માટે કેટલાક ક્ષેત્રોમાં ખાસ સફળ થયું છે અને કેટલાકમાં નહિ તે સમજાવો.

BLANK PAGE

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.